

AKAMÉDIAI ETIKA ÉS TISZTESSÉG

– tájékoztató útmutató a Babeş–Bolyai
Tudományegyetem hallgatói számára –

Etikai Bizottság

Etikai Bizottság, 2020

Az akadémiai tisztesség hiánya

- PLÁGIUM – más személy szavainak, ötleteinek vagy adatainak felhasználása a forrás megjelölése nélkül;
- HAMISÍTÁS – hamis információk felhasználása vagy a kutatás meghamisítása;
- Tudományos CSALÁS – az a cselekmény vagy megtévesztési kísérlet, amely olyan információk eltulajdonítására irányul, amelyeket a hallgatóknak el kellett volna sajátítaniuk (MÁSOLÁS), vagy más olyan cselekmény, amelynek célja, hogy illegális tanulmányi előnyhöz jusson a hallgató, a saját maga számára, vagy egy másik hallgató tanulmányi hátrányára.
- <https://www.slideshare.net/ElsaCoiffier/academic-dishonesty-presentation>

Plágium és önplágium

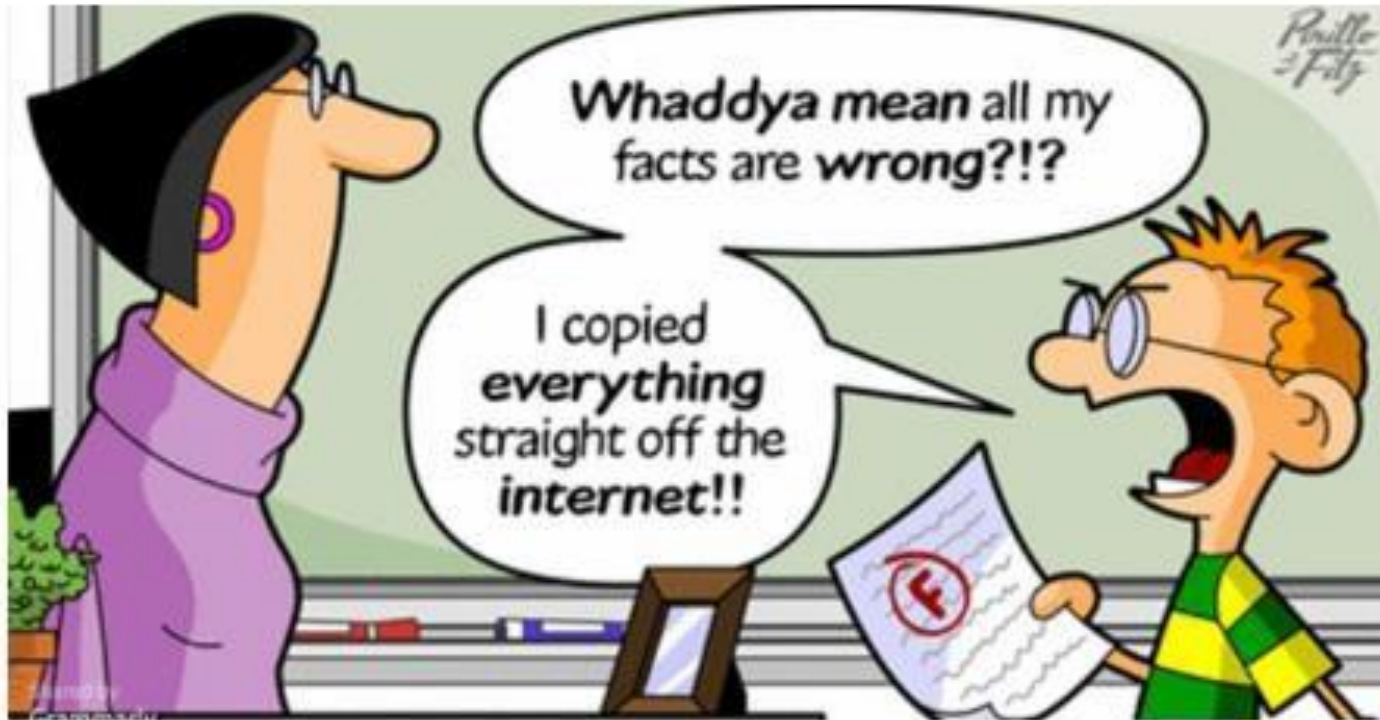
A tudományos kutatás, a technológia-fejlesztés és innováció terén tanúsított megfelelő magatartásról szóló 206/2004-es törvény 4. cikke

- **plágium:** más szerzők írásos műveiből – beleértve az elektronikus formátumú műveket is – származó szövegek, kifejezések, ötletek, bemutatók, adatok, hipotézisek, elméletek, eredmények vagy tudományos módszerek írásbeli vagy szóbeli közlésben történő bemutatása, *anélkül, hogy ezt megemlítenék, és anélkül, hogy hivatkoznának az eredeti forrásokra;*
- **önplágium:** ugyanazon szerző vagy szerzők írásos műveiből – beleértve az elektronikus formátumú műveket is – származó szövegek, kifejezések, ötletek, bemutatók, adatok, hipotézisek, elméletek, eredmények vagy tudományos módszerek írásbeli vagy szóbeli közlésben történő bemutatása, *anélkül, hogy ezt megemlítenék, és anélkül, hogy hivatkoznának az eredeti forrásokra;*

PLÁGIUM-PÉLDÁK

1. Más személy szavainak, mondatainak, bekezdéseinek vagy egész művének idézése a forrás megjelölése nélkül;
2. Más személy szavainak másolása idézőjelek használata nélkül;
3. Más személy ötleteinek, véleményének, elméleteinek felhasználása (még akkor is, ha teljes egészében parafrazeálva vannak) a forrás megjelölése nélkül;
4. Adatok, statisztikák és illusztrációk kölcsönzése (amelyek nem közismertek) a forrás megjelölése nélkül;
5. A társszerző hozzájárulásának elhallgatása a benyújtott dolgozatban;
6. Más személy által elkészített dolgozat részben vagy egészben történő átvétele.

Lásd még: [Ghidul de indentificare a Plagiatului \(Plágiumazonosítási útmutató\)](#) (2017)

Cartoon by Pirillo & Fitz 2015

<https://csulb.libguides.com/c.php?g=39196&p=250001>

A tudományos adatok meghamisítása

A tudományos kutatás, a technológia-fejlesztés és innováció terén tanúsított megfelelő magatartásról szóló 206/2004-es törvény 4. cikke

- eredmények vagy adatok előállítása – olyan fiktív eredmények vagy adatok közlése, amelyek nem a kutatási-fejlesztési tevékenység tényleges eredményei;
- eredmények vagy adatok meghamisítása – adatok vagy nem kívánt eredmények szelektív közlése vagy elutasítása; ábrázolások vagy illusztrációk manipulálása; kísérleti vagy numerikus eszközök módosítása a kívánt adatok elérése érdekében anélkül, hogy a változtatásokról beszámolnának.

HAMISÍTÁSI PÉLDÁK

1. Hamisított, kitalált vagy fiktív adatokat vagy információkat tartalmazó dolgozatok benyújtása;
2. Olyan információk idézése, amelyek nem közvetlenül a megadott forrásból származnak;
3. A dolgozatban fel nem használt források feltüntetése az irodalomjegyzékben.

A tudományos CSALÁS egyéb példái

1. Másolás vagy más hallgató dolgozatának másolása, és ennek felhasználása a jegyszerzés érdekében;
2. Más hallgató tesztválaszainak másolása vagy a másolás engedélyezése;
3. Engedély nélküli közreműködés egy teszt vagy projekt elkészítésében;
4. Elektronikus eszközök (pl. mobiltelefonok, táblagépek stb.) használata a vizsgával kapcsolatos információátadásra;

A tudományos CSALÁS egyéb példái

5. Tankönyv, jegyzetfüzet vagy jegyzetek egyengedély nélküli használata a vizsga idején;
6. Vizsgázás vagy teszt megoldása egy másik hallgató nevében;
7. Egy másik hallgató nevében vizsgázni és/vagy projektet készíteni;
8. Az észlelt tanulmányi vétség elősegítése vagy bejelentésének elmulasztása;
9. A feladat megoldásának vagy a tudományos esszének engedély nélküli továbbadása a többi vizsgázó részére.

A TUDOMÁNYOS KÖTELESSÉGSZEGÉS ELKERÜLÉSE AZ ÍRÁSBELI DOLGOZATOKBAN AZ IDÉZÉS ÉS A HIVATKOZÁS KÖZÖTTI KÜLÖNBSÉG

IDÉZÉS – Egy könyvre, cikkre vagy szerzőre való hivatkozás (közvetlenül vagy közvetve) a tudományos kutatás keretében. Olyan konkrét forrásra utal, amelyre a szerző a saját munkájában hivatkozott.

HIVATKOZÁS – A jelentésben, dolgozatban vagy esszében idézett források (pl. tudományos könyvek, tudományos cikkek) betűrendes felsorolása. Ez a dolgozat végére kerül, és célja, hogy az olvasó számára bizonyítsa, hogy a felhasznált információk külső forrásokból származnak, és nem koholtak.

AZ IDÉZÉS ÉS A BIBLIOGRÁFIA HELYES HASZNÁLATA AZ ÍROTT TUDOMÁNYOS DOLGOZATOKBAN

A helyes idézéshez szükséges adatok:

- Szerző/szerzők nevei;
- Dolgozat címe;
- Kiadó neve (és annak székhelye);
- Folyóirat;
- Megjelenés éve;
- URL-cím (amennyiben online forrásra történik utalás);
- Oldalszámok (a forrást tartalmazó oldaltartomány).

Ezek az adatok a felhasznált források típusától függően változnak (pl. könyvek, szakfolyóiratok, cikkek, weboldalak). Gondosan ellenőrizni kell a felhasznált forrástípusra való hivatkozásra vonatkozó egyedi követelményeket.

AZ IDÉZÉS ÉS AZ BIBLIOGRÁFIA HELYES HASZNÁLATA AZ ÍROTT TUDOMÁNYOS DOLGOZATOKBAN

- Az idézés formája a hivatkozási rendszer függvényében változhat
- Példák:
  - Young și Blair (1970) susțin că impactul poluării...
  - „Impactul poluării în diferite părți ale Statelor Unite ale Americii este foarte grav” (Young și Blair, 1970, p....)
  - „Impactul poluării în diferite părți ale Statelor Unite ale Americii este foarte grav” ¹ *Nota de subsol nr. 1*: C. Young și B. Blair, „Factors impacting the pollution in the US”, in C. Barassi and F. Favela (eds), *Environmental risks in the US*, Oxford University Press, London-New York, 2020, pp. 202–220.
  - A. Neagu, „Interview: what happens to non-COVID patients during the pandemic: People died because until they intervened on the vascular accident, they tested them for corpse. It took 7 hours” (csak román nyelven): <https://www.hotnews.ro/stiri-sanatate-23988462-interviu-intampla-pacientii-non-covid-vremea-pandemiei-murit-oameni-din-cauza-pana-intervenit-accident-vascular-testat-pentru-coronavirus-durat-7-ore.htm> (Utolsó elérés 2020.05.20.).

AZ IDÉZÉS ÉS AZ BIBLIOGRÁFIA HELYES HASZNÁLATA AZ ÍROTT TUDOMÁNYOS DOLGOZATOKBAN

- A dolgozat végén található hivatkozások csak *a dolgozatban ténylegesen felhasznált* és hivatkozott forrásokat tartalmazhatják, nem pedig könyveket vagy általános szakkikkeket. A táblázatban a szerzők betűrendjében kell elhelyezni őket.
- Példák:
  - Young C. és Blair B., „Factors impacting the pollution in the US”, in C. Barassi and F. Favela (eds), *Environmental risks in the US*, Oxford University Press, London–New York, 2020, pp. 202–220.
  - Dragos, D.C., Neamtu, B., *Freedom of Information in the EU in the midst of Legal Rules, Jurisprudence and Ombudsprudence: the European Ombudsman as Developer of Norms of Good Administration*, *European Constitutional Law Review*, Volume 13, Issue 4, 2017, pp. 1–32.

Bibliográfiai hivatkozások

<https://andertoons.com/teacher/cartoon/6382/would-have-done-bibliography-sources-prefer-remain-anonymous>

"I would have done a bibliography, but my sources prefer to remain anonymous."

ÖSSZEGZÉS

- **Közvetlen idézet** – idézőjel használata („...”) az idézett forrásra való hivatkozás;
- **Parafrazeálás** – magába foglalja a forrás megjelölését az abból átvett gondolatok saját szavakkal történő bemutatásával;
- A dolgozat egyetlen olyan része, ahol nem használnak idézetet vagy idézőjeles parafrázist, az a **szerző saját gondolatait vagy elemzését** tartalmazó részek.
- A dolgozat végére kell beilleszteni a bibliográfiai jegyzéket, amely **kizárólag a dolgozatban használt** hivatkozásokat tartalmazza.

A TUDOMÁNYOS KÖTELESSÉGSZEGÉS ELKERÜLÉSE

1. A tudományos integritás fontosságának megértése;
2. A tudományos szabályok és normák betartása;
3. Helyes kutatási és tanulmányi szokások fejlesztése;
4. Segítség és támogatás kérése;
5. Helyes magatartás – a többi hallgató által elkövetett tudományos kötelességszegés kollegiális módon történő megakadályozása.

Lásd a [BBTE etikai kódexét](#)

A TUDOMÁNYOS
KÖTELESSÉGSZEGÉST
MEGAKADÁLYOZÓ
POLITIKÁK NEM BÜNTETŐ,
HANEM NEVELŐ JELLEGŰEK!